

การพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพ
เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัย
ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

The Development of Learning Experience Provision of Storyline Method
with Illustration Fables to Promote the Ability of Listening and Speaking
Skills for Early Childhood Who Using Thai Language as Second Language

(Received: April 29, 2020; Revised: June 2, 2020; Accepted: June 17, 2020)

โสพิศ กันยะ^{1*} วิไลภรณ์ ฤทธิคุปต์²

Sopit Kunya Wilaiporn Rittikoop

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง และเพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนแม่ถาวรวิทยา ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์และนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 25 แผน แบบประเมินความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 และแบบประเมินความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
2. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพมีความสามารถด้านการฟังหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

¹ วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

School of Education, University of Phayao

* e-mail: happysogood.sopit@gmail.com

² วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

School of Education, University of Phayao

3. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพมีความสามารถด้านการพูดหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

คำสำคัญ: แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ นิทานภาพ ความสามารถด้านการฟัง ความสามารถด้านการพูด เด็กปฐมวัย

Abstract

The purposes of this research were to development the learning experience provision of storyline method with illustration fables to promote the ability of listening and speaking skills for early childhood who using Thai language as second language, and to compare the listening and speaking ability of early childhood before and after organizing storyline learning experiences with illustration fables. The population used in the study was 10 early childhood in early childhood 2 level in Mae Mon Witthaya School, Huai Chomphu subdistrict, Mueang district, Chiang Rai province, 2nd semester, academic year 2562. The instrument used in the research was 25 of storyline learning experience plan with illustration fables. The collected data was analyzed by using percentage, arithmetic mean, and standard deviation.

The results of study were as follows:

1. Storyline learning experience plan with illustration fables to promote listening and speaking ability of early childhood student who use Thai as a second language. The overall has scored at a high level.
2. Early childhood students who had studied by a learning experience plan with illustration fables has listening ability after organizing activities higher than before Organizing activities.
3. Early childhood students who had studied by a learning experience plan with illustration fables has speaking ability after organizing activities higher than before Organizing activities.

Keywords: Storyline learning experience plan, Illustration fables, Listening ability, Speaking ability, Early childhood

บทนำ

ภาษานับได้ว่ามีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ เนื่องจากภาษาเป็นเครื่องมือชนิดหนึ่งที่มีมนุษย์สามารถใช้ติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว เข้าใจง่ายสุด นอกจากนั้นภาษายังเป็นเครื่องมือสำคัญในการติดต่อกับผู้อื่น เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้สึกที่มีต่อกัน การติดต่อแลกเปลี่ยนความคิด ความรู้สึกนี้อาจจะสื่อออกมาได้หลายรูปแบบ เช่น การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน วิธีการพูดย่อมเป็นวิธีติดต่อสื่อสารที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดและนิยมใช้กันอย่างกว้างขวาง สามารถใช้ติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว และเข้าใจง่าย นอกจากนั้นการพัฒนาภาษาพูดยังเป็นจุดเริ่มต้นในการพัฒนาทักษะภาษาด้านอื่นตามมาอีกด้วย ในขั้นตอนกระบวนการทางภาษาในวัยเด็กตอนต้นนั้นเด็กยังไม่ค่อยรู้จักภาษาอย่างลึกซึ้งว่าภาษานั้นเป็นเครื่องมือสื่อสาร การเรียนรู้ภาษาของเด็กจึงเป็นไปตามพัฒนาการเช่นเดียวกับความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อเพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ การแสดงอารมณ์ และความสามารถทางสติปัญญา (พิชญาดา ธาตุอินจันทร์, 2551 : 1) ทั้งนี้เด็กปฐมวัยอีกจำนวนมากที่ไม่ได้รับการเตรียมความพร้อมทักษะทางภาษา โดยเฉพาะเด็กที่พูดภาษาถิ่นหรือภาษาประจำเผ่าเป็นหลัก พูดภาษาท้องถิ่นของตนตามผู้ปกครองในชีวิตประจำวัน และใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ส่งผลให้เด็กปฐมวัยมีปัญหาการใช้ภาษา โดยเฉพาะภาษาพูด การออกเสียง ยังไม่ค่อยถูกต้อง ส่วนด้านการฟังทำให้เด็กไม่สามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ เพราะนักเรียนระดับนี้พูดภาษาชนเผ่ามาจากที่บ้านเป็นส่วนใหญ่ เมื่อมาโรงเรียนจึงพูดภาษาชนเผ่ามากกว่าพูดภาษาไทย จึงทำให้เป็นปัญหาหนึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในระดับชั้นเด็กปฐมวัย เนื่องจากเด็กขาดความพร้อมทางภาษา ไม่สามารถสื่อสารกับครูในชั้นเรียนได้ นอกจากนั้นปัญหานี้ยังจะส่งผลกระทบยาวต่อคุณภาพทางการศึกษาและคุณภาพชีวิตของประชากรด้วย

การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยแก่เด็กที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองนั้นครูมักจะมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในระยะที่เด็กยังพูดภาษาไทยกลางไม่ได้ สอดคล้องกับที่ สุจริต เพียรชอบ (2540 : 803) กล่าวว่า เด็กที่ใช้ภาษาอื่นเป็นภาษาแม่เมื่อมาเรียนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองจะทำให้มีปัญหามากกว่าเด็กที่พูดภาษาไทยกลาง คือ นักเรียนที่พูดภาษาถิ่นนั้นจะประสบปัญหาในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้อง และมีปัญหาการใช้ภาษาไทยที่สำคัญ ซึ่งได้แก่ การออกเสียงคำที่มีพยัญชนะ สระ และวรรณยุกต์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษาตอนต้น ซึ่งสอดคล้องกับ สิริกุล กิจสวัสดิ์ไพศาล (2556 : 2) ที่กล่าวว่า ในบริบทของสถานศึกษาที่มีผู้เรียนเป็นชาวเขาเผ่าต่าง ๆ ย่อมต้องมีปัญหาเกิดขึ้น ในการจัดการเรียนการสอนเรื่องของภาษาเป็นปัญหาต้น ๆ เนื่องจากผู้เรียนใช้ภาษาชนเผ่าในการสื่อสารเป็นภาษาหลัก ส่วนภาษาไทยเป็นภาษาที่สองซึ่งไม่ใช่ภาษาหลักในการสื่อสาร เพราะผู้ปกครองและชุมชนล้วนใช้ภาษาชนเผ่าในการสื่อสาร ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และเข้าใจในภาษาชนเผ่ามากกว่าภาษาไทย เมื่อเข้ามาในสถานศึกษาก็จะมีปัญหาในการใช้ภาษาไทย คือ ไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้

จากการศึกษา พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ (Storyline Approach) เป็นนวัตกรรมทางเทคโนโลยีทางการศึกษาอีกรูปแบบหนึ่งที่น่าจะมีส่วนช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านความสามารถในการใช้ภาษา เนื่องจากเป็นวิธีการเรียนการสอนที่ยึดเด็กเป็นศูนย์กลาง ให้เด็กสร้างองค์ความรู้ขึ้นเอง เป็นการเรียนรู้ผ่านการลงมือปฏิบัติจากกิจกรรมที่ผู้สอนจัดขึ้น ในการเรียนการสอนด้วยวิธีสตอรีไลน์นี้ครูผู้สอนจะเป็นผู้พัฒนาหรือวางโครงเรื่อง ของเรื่องที่จะสอนออกมาในลักษณะที่เป็นนิทานหรือเรื่องเล่า และผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรม สร้างสรรค์ เรื่องราว โดยมีลักษณะสำคัญ คือ มีเส้นทางเดินเรื่องที่ดำเนินเรื่องอย่างมีเหตุผลตามองค์ประกอบทั้ง 4 คือ 1) ฉาก ได้แก่ สถานที่หรือสภาพกว้าง ๆ เป็นความคิดรวบยอดเกี่ยวกับที่อยู่อาศัยของตัวละครในเรื่อง นั้น ๆ 2) ตัวละคร ได้แก่ คนหรือสัตว์ที่มีชีวิตโลดแล่นอยู่ในเรื่อง ผู้เรียนมีฐานะเป็นตัวละครหนึ่งในเรื่อง 3) วิถีชีวิต ได้แก่ เรื่องราวที่เป็นการดำรงชีวิตของตัวละครโดยปกติ และ 4) เหตุการณ์สำคัญ ได้แก่ เหตุการณ์หรือปัญหา หรือสถานการณ์สมมติขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนฝึกการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ พร้อมกับมีคำถามหลักเป็นตัวเชื่อมโยงในแต่ละฉาก โดยผู้เรียนจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับลักษณะการทำกิจกรรมต่าง ๆ ในแต่ละ ฉากที่เป็นการกำหนดสถานการณ์ที่ให้ผู้เรียนได้ค้นคว้า แสวงหาคำตอบจากประสบการณ์โดยตรง และ ผู้เรียนได้ใช้จินตนาการในการสร้างสรรค์เรื่องราว ตลอดจนได้ใช้ภาษาในการสนทนา ซักถาม สร้างผลงาน ในแต่ละตอน เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และบรรลุความสำเร็จตามความแตกต่างตามระดับศักยภาพของตน (พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคนอื่น ๆ, 2543 : 24)

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่จะช่วยในการพัฒนาทักษะทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพ เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ปัญหาเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยให้ฟัง พูด และเล่าเรื่องจากภาพ ได้อย่างถูกต้องชัดเจน รวมถึงการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ เช่น เรื่องของรูปทรง ตัวเลข และสิ่งต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเด็ก หนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กนั้นเป็นหนังสือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กได้ใช้ในการฟังและการพูด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ความรู้และความเพลิดเพลินร่วมกันไปในรูปแบบหนังสือนิทาน โดยใช้วิธีการวาดภาพ การใช้สี การจัดท่าและรูปเล่ม ที่เหมาะสมกับวัย ความสนใจ และสอดคล้องกับความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย หนังสือนิทานภาพสำหรับเด็กจะช่วยให้เด็กได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน ช่วยสร้างความคิด ความจำ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ อีกทั้งยังเป็นการช่วยพัฒนาการเรียนรู้ด้านภาษาของเด็กให้เป็นไปตามวัยและยังช่วยปลูกฝังค่านิยมคุณธรรมจริยธรรม ช่วยให้เด็กรักการอ่านหนังสืออีกด้วย (จุไร พรหมวาทย์, 2547 : 4) ดังผลการวิจัยของ รุ่งนภา อัมสิน (2555 : 65) ที่ได้ศึกษาเรื่องผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สังกัดสำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร พบว่า ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์สูงกว่าหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 มีความเข้าใจภาษาไทยมาก

ขึ้น เมื่อได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ เพราะนักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เร็วและเกิดการจดจำที่คงทน

ดังนั้น การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สองจึงมีความเหมาะสมที่จะนำมาเป็นสื่อในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ทำให้เด็กได้รับความรู้ เด็กได้ฟังเรื่องราวประกอบภาพวาด ช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนการพูด ได้รู้จักคำศัพท์และการใช้ภาษาไทย ได้ดูภาพประกอบ ทำให้ได้รู้จักรายละเอียดของภาพและความหมายของภาพ นักเรียนได้พูดคุยโต้ตอบ ได้ซักถาม ทำให้เกิดทักษะด้านการฟังและการพูดด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงพัฒนา การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ซึ่งจะช่วยพัฒนาความสามารถทางการฟังและการพูด และจากผลการวิจัยที่ได้รับในครั้งนี้จะเป็นแนวทางให้ครูผู้สอนเด็กในระดับปฐมวัยนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็กต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพที่ส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพที่ส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อเตรียมความพร้อมด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง โดยผู้สอนควรนำนิทานภาพมาจัดประสบการณ์เรียนรู้พร้อมทั้งสอดแทรกคำถามกระตุ้นให้เด็กสนทนาตอบคำถาม พูดแสดงความคิดเห็นของตนเองในเรื่องที่ได้ฟัง จะทำให้เกิดการพัฒนาทักษะด้านการฟังและด้านการพูดได้ดียิ่งขึ้น
2. เด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง สามารถฝึกพูดออกเสียงภาษาไทยเป็นคำศัพท์ง่าย ๆ ซ้ำ ๆ ในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ ได้ฝึกเล่าเรื่องที่ได้ฟัง โดยใช้ภาษาของตนเอง ช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนการพูดการออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้องและชัดเจน โดยเน้นส่งเสริมให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีความน่าสนใจ สอดคล้องกับช่วงวัยและความสามารถของผู้เรียน

สมมติฐานการวิจัย

เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพ มีความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 สาระการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ให้เด็กได้รับรู้ เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว ให้เด็กพัฒนาการใช้ภาษา ได้แก่ การฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ การฟังนิทาน การแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการ การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง หรือพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ และการพูดเรียงลำดับเพื่อใช้ในการสื่อสาร โดยนำเนื้อหาและสาระการเรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็กมาจัดทำเป็นนิทานภาพที่มีลักษณะรูปแบบภาพที่มีเรื่องราวบรรยายได้ภาพ จำนวน 5 เล่ม ดังนี้

เล่มที่ 1 เรื่อง อาเหมยไปโรงเรียน เนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ซึ่งเน้นให้เด็กได้รับรู้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เด็กได้ฝึกการฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ และพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง

เล่มที่ 2 เรื่อง หมี่ลู่เอ๋ยทักทายในหนึ่งวัน เนื้อหาเกี่ยวกับการแบ่งปัน ซึ่งเน้นให้เด็กได้ฟังนิทาน พูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

เล่มที่ 3 เรื่อง อาฟางไปโรงเรียน เนื้อหาเกี่ยวกับการมีมารยาทที่ดี ซึ่งเน้นให้เด็กได้ฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ พูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ

เล่มที่ 4 เรื่อง อาซากับเพื่อน เนื้อหาเกี่ยวกับการช่วยเหลือผู้อื่น ซึ่งเน้นให้เด็กได้ฟังนิทาน พูดแสดงความคิดเห็น ความรู้สึก และพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง

เล่มที่ 5 เรื่อง หมี่เยะช่วยแม่ทำงานบ้าน เนื้อหาเกี่ยวกับการทำตนเป็นเด็กดี ซึ่งเน้นให้เด็กได้รับรู้เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว เด็กได้ฝึกการฟังและปฏิบัติตามคำแนะนำ และพูดเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนแม่มอญวิทยา ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการศึกษากับกลุ่มประชากรทั้งหมด เนื่องจากโรงเรียนเป้าหมายเปิดการสอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน

ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้จะดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ทำการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20-30 นาที

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น คือ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนแม่มอญวิทยา ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการศึกษากับกลุ่มประชากรทั้งหมด เนื่องจากโรงเรียนเป้าหมายเปิดการสอนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 1 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 2 ทำการทดลอง 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20-30 นาที รวมจำนวน 25 แผน ผลการประเมินคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์มีความเหมาะสมในระดับมาก

2. แบบประเมินความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน คะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

ระดับ 3	หมายถึง	เด็กสามารถตอบคำถามเรื่องที่ฟังได้อย่างถูกต้อง
ระดับ 2	หมายถึง	เด็กสามารถตอบคำถามเรื่องที่ฟังได้เป็นบางส่วน
ระดับ 1	หมายถึง	เด็กสามารถตอบคำถามเรื่องที่ฟังได้เป็นส่วนน้อยและไม่ค่อยสมบูรณ์

เกณฑ์ประเมินระดับพัฒนาการด้านการฟัง

คะแนน 21-30	ร้อยละ 70.00-100.00	ระดับดี
คะแนน 11-20	ร้อยละ 36.67-69.99	ระดับปานกลาง
คะแนน 0-10	ร้อยละ 0-36.66	ระดับควรปรับปรุง

3. แบบประเมินความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ จำนวน 10 ข้อ ข้อละ 3 คะแนน คะแนนเต็ม 30 คะแนน โดยใช้เกณฑ์การให้คะแนนดังนี้

- ระดับ 3 หมายถึง เด็กสามารถพูดเล่าเรื่องที่ฟังได้อย่างคล่องแคล่ว สมบูรณ์
- ระดับ 2 หมายถึง เด็กสามารถพูดเล่าเรื่องได้เป็นบางส่วน
- ระดับ 1 หมายถึง เด็กสามารถพูดเล่าเรื่องได้ไม่ค่อยสมบูรณ์

เกณฑ์ประเมินระดับพัฒนาการด้านการพูด

คะแนน 21-30	ร้อยละ 70.00-100.00	ระดับดี
คะแนน 11-20	ร้อยละ 36.67-69.99	ระดับปานกลาง
คะแนน 0-10	ร้อยละ 0-36.66	ระดับควรปรับปรุง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง เก็บรวบรวมข้อมูลกับเด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนแม่มอญวิทยา ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 10 คน ได้ดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ทำหนังสือขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลจากมหาวิทยาลัยพะเยาถึงโรงเรียนแม่มอญวิทยา ตำบลห้วยชมภู อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย

2. ทำการประเมินผลก่อนการดำเนินการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยแบบประเมินความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย จากนั้นนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์และเก็บคะแนนไว้เป็นหลักฐาน

3. ดำเนินการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพ ดำเนินการจัดกิจกรรมกับกลุ่มเป้าหมายโดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามแผนการจัดประสบการณ์ การใช้นิทานภาพที่สร้างขึ้น จำนวน 25 แผน แผนละ 20-30 นาที โดยจะใช้นิทานภาพสอนในกิจกรรมเสริมประสบการณ์ เพื่อใช้นิทานภาพสอดแทรกเข้าไปในเนื้อหา ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ ดังนี้

ขั้นที่ 1 เส้นทางเดินเรื่อง โดยการกำหนดฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิตของตัวละคร และเหตุการณ์ ที่เกิดขึ้น ให้เหมาะสมกับหัวข้อเรื่องที่จะเรียน และสอดคล้องกับวิถีชีวิต สภาพแวดล้อมของผู้เรียน

ขั้นที่ 2 เรียงร้อยสถานการณ์ กำหนดขั้นตอนกิจกรรมการเรียนรู้และข้อคำถามให้เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน

ขั้นที่ 3 ขยายประสบการณ์ จัดกิจกรรมให้มีความหลากหลายและน่าสนใจ

ขั้นที่ 4 การสะท้อนผลการเรียนรู้ ใช้ข้อคำถามการประเมินความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดให้มีความชัดเจนและครอบคลุมเนื้อหาของนิทานภาพ

4. เมื่อเสร็จสิ้นการสอนแต่ละแผนจะสังเกตความสามารถการฟังและการพูดของนักเรียน โดยใช้แบบประเมินความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย และเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างการ จัดกิจกรรมโดยการให้คะแนนและจดบันทึก

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. วิเคราะห์หาความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพด้วยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. นำคะแนนที่ได้จากแบบประเมินความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยมาวิเคราะห์และเปรียบเทียบกับค่าร้อยละของความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพทั้งรายบุคคลและภาพรวมทั้งชั้นเรียน

สรุปผลการวิจัย

การพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.47, \sigma = 0.55$) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพ

รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
1. สาระสำคัญ			
1.1 สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
1.2 ความถูกต้องของสาระการเรียนรู้	4.33	0.58	มาก
1.3 เหมาะสมกับวัยและวุฒิของนักเรียน	4.33	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.44	0.58	มาก
2. จุดประสงค์การเรียนรู้			
2.1 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.67	0.58	มากที่สุด
2.2 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการได้ชัดเจน	4.67	0.58	มากที่สุด
2.3 สอดคล้องกับรางวัลผลและประเมินผล	4.33	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.56	0.58	มากที่สุด

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการประเมิน	μ	σ	แปลผล
3. เนื้อหา			
3.1 เหมาะสมกับเวลาที่สอน	4.33	0.58	มาก
3.2 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.67	0.58	มากที่สุด
3.3 ความถูกต้องของเนื้อหา	4.33	1.15	มาก
3.4 เหมาะสมกับวัยของเด็กปฐมวัย	4.67	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.50	0.72	มาก
4. กิจกรรมการเรียนรู้			
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	5.00	0.00	มากที่สุด
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.33	0.58	มาก
4.3 ได้รับความสนใจของผู้เรียน	4.33	0.58	มาก
4.4 ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	4.67	0.58	มากที่สุด
4.5 เรียงลำดับกิจกรรมได้เหมาะสม ชัดเจน	4.00	0.00	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.47	0.35	มาก
5. สื่อประกอบการเรียนรู้			
5.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	4.33	0.58	มาก
5.2 กระตุ้นความสนใจของนักเรียน	4.33	0.58	มาก
5.3 เหมาะสมกับผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	4.44	0.58	มาก
6. การวัดและประเมินผล			
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	4.33	0.58	มาก
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหา	4.33	0.58	มาก
6.3 มีความเหมาะสมกับผู้เรียน	4.67	0.58	มากที่สุด
6.4 เครื่องมือที่ใช้วัดผลและประเมินผลมีความชัดเจน เหมาะสม เชื่อถือได้	4.33	0.58	มาก
ค่าเฉลี่ย	4.42	0.58	มาก
โดยภาพรวม	4.47	0.55	มาก

2. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพมีความสามารถด้านการฟังหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผลต่างของคะแนนคิดเป็นร้อยละ 29.00 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพ

นักเรียน คนที่	คะแนนจากแบบประเมินความสามารถทางการฟัง						ผลต่าง ของคะแนน
	ก่อนจัดกิจกรรม (150 คะแนน)			หลังจัดกิจกรรม (150 คะแนน)			
	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	
1	98	65.33	ปานกลาง	128	85.33	ดี	30
2	95	63.33	ปานกลาง	132	88.00	ดี	37
3	84	56.00	ปานกลาง	130	86.67	ดี	46
4	85	56.67	ปานกลาง	129	86.00	ดี	44
5	76	50.67	ปานกลาง	130	86.67	ดี	54
6	85	56.67	ปานกลาง	126	84.00	ดี	41
7	82	54.67	ปานกลาง	125	83.33	ดี	43
8	84	56.00	ปานกลาง	130	86.67	ดี	46
9	91	60.67	ปานกลาง	131	87.33	ดี	40
10	74	49.33	ปานกลาง	128	85.33	ดี	54
ร้อยละ		56.93	ปานกลาง		85.93	ดี	29.00

3. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพมีความสามารถด้านการพูดหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ผลต่างของคะแนนคิดเป็นร้อยละ 27.93 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยก่อนและหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพ

นักเรียน คนที่	คะแนนจากแบบประเมินความสามารถทางการพูด						ผลต่าง ของคะแนน
	ก่อนจัดกิจกรรม (150 คะแนน)			หลังจัดกิจกรรม (150 คะแนน)			
	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	คะแนน	ร้อยละ	แปลผล	
1	94	62.67	ปานกลาง	125	83.33	ดี	31
2	93	62.00	ปานกลาง	126	84.00	ดี	33
3	85	56.67	ปานกลาง	125	83.33	ดี	40
4	85	56.67	ปานกลาง	123	82.00	ดี	38
5	74	49.33	ปานกลาง	122	81.33	ดี	48
6	82	54.67	ปานกลาง	129	86.00	ดี	47
7	82	54.67	ปานกลาง	130	86.67	ดี	48
8	83	55.33	ปานกลาง	126	84.00	ดี	43
9	89	59.33	ปานกลาง	125	83.33	ดี	36
10	73	48.67	ปานกลาง	128	85.33	ดี	55
ร้อยละ		56.00	ปานกลาง		83.93	ดี	27.93

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบประเด็นที่สำคัญนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพ ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 25 แผน ได้ยึดสาระการเรียนรู้และแนวการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2560 ได้ผ่านการตรวจสอบแก้ไขเบื้องต้นจากอาจารย์ที่ปรึกษา และผ่านการตรวจประเมินคุณภาพของแผนการจัดประสบการณ์โดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ผู้เชี่ยวชาญทางการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และผู้เชี่ยวชาญทางการประเมินและประเมินผลการศึกษานี้ได้แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ นอกจากนี้การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะมีการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือเรียกว่าการกำหนด

เส้นทางเดินเรื่อง มีองค์ประกอบที่ชัดเจน ได้แก่ ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิตของตัวละคร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยการใช้คำถามหลักเป็นตัวนำสู่การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม การเรียนรู้ที่เกิดขึ้นในสตอรีไลน์เป็นการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นผ่านทางประสบการณ์ตรงหรือการกระทำ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมตามประสบการณ์ชีวิตของตน ผู้เรียนได้เรียนรู้ได้อย่างเป็นสุข สนุกสนาน เห็นคุณค่าของงานที่ทำแล้วเกิดความรู้และความเข้าใจในเรื่องที่เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ พิมพันธ์ เดชะคุปต์ และคนอื่น ๆ (2543 : 3) ที่กล่าวถึงวิธีการสอนแบบสตอรีไลน์ว่าเป็นวิธีที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง จะมีการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือเรียกว่าการกำหนดเส้นทางเดินเรื่องโดยใช้คำถามหลักเป็นตัวนำไปสู่การให้นักเรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อสร้างความรู้ด้วยตนเอง เป็นการเรียนการสอนตามสภาพจริงที่มีการบูรณาการระหว่างวิชา เพื่อเป้าหมายในการพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีสมรรถนะการพัฒนาแบบยั่งยืน ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา อิมสิน (2555 : 65) ที่ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ จำนวน 25 แผน ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์สูงกว่าหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลที่ได้จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่า นักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 มีความเข้าใจภาษาไทยมากขึ้นเมื่อได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ เพราะนักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง จึงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เร็วและเกิดการจดจำที่คงทน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษา ครู และผู้สนใจทั่วไป ที่จะนำการสอนแบบสตอรีไลน์ไปใช้เป็นแนวทางสำหรับการจัดการเรียนการสอนต่อนักเรียนในระดับชั้นต่าง ๆ ต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธีรารัตน์ ศรีวิรัตน์ (2551 : 68) ที่ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้วิธีสตอรีไลน์ที่มีต่อความสามารถในการสื่อความหมายของเด็กอนุบาล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้วิธีสตอรีไลน์ที่มีต่อความสามารถในการสื่อความหมายของเด็กอนุบาล 2 ด้าน ได้แก่ การระลึกได้ และการจับใจความ การจัดประสบการณ์โดยใช้วิธีสตอรีไลน์มี 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การเรียงร้อยสถานการณ์ ขั้นที่ 2 การขยายประสบการณ์ และขั้นที่ 3 การเล่าเรื่องย้อนกลับ ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลองคะแนนความสามารถในการสื่อความหมายด้านการระลึกได้และการจับใจความของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนแม่มอญวิทยา ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพเพื่อส่งเสริมความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง มีความสามารถด้านการฟังและด้านการพูดหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อน

การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพเป็นวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นศูนย์กลาง มีการผูกเรื่องแต่ละตอนให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเรียงลำดับเหตุการณ์ หรือเรียกว่าการกำหนดเส้นทางเดินเรื่อง มีองค์ประกอบที่ชัดเจน ได้แก่ ฉาก ตัวละคร การดำเนินชีวิตของตัวละคร และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยการใช้คำถามหลักเป็นตัวนำสู่การให้ผู้เรียนทำกิจกรรมอย่างหลากหลาย กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทานภาพ สอดแทรกคำถามกระตุ้นให้เด็กสนทนาและตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่อง ให้เด็กได้พูดแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟัง และให้เด็กได้เล่าเรื่องที่ได้อ่านโดยใช้ภาษาของตนเอง ทำให้เด็กได้ฝึกฝนทักษะด้านการฟังและการพูด ส่งผลให้เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนแม่มอญวิทยา ที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพมีความสามารถด้านการฟังและการพูดหลังจัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนจัดกิจกรรม มีพัฒนาการด้านการฟังและการพูดอยู่ในระดับดี ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รุ่งนภา อิมสิน (2555 : 65) ที่ศึกษาผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ จำนวน 25 แผน ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเข้าใจภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 หลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์สูงกว่าหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลที่ได้จากการวิจัยแสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 มีความเข้าใจภาษาไทยมากขึ้นเมื่อได้รับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ เพราะนักเรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงจึงทำให้เกิดการเรียนรู้ที่เร็วและเกิดการจดจำที่คงทน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิษญาดา ธาตุอินจันทร์ (2551 : 62) ที่ศึกษาเรื่องการใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย ผลการศึกษาพบว่า หลังจากใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูด นักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดอยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รอฮ์นี เจะเลาะ (2558 : 64) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ใช้นิทานประกอบภาพ ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ที่ใช้นิทานประกอบภาพมีคะแนนประเมินหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการประเมินความสามารถด้านการฟังของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพ พบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการฟังอยู่ในระดับดี ดังนั้น การตั้งคำถามในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ควรเป็นคำถามที่กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความกระตือรือร้นในการร่วมกิจกรรม เพื่อหาคำตอบสำหรับคำถามหลักนั้น ๆ และเป็นคำถามที่มีความหลากหลาย เพื่อกระตุ้นให้เด็กปฐมวัยเกิดความเพลิดเพลินในการเรียนรู้ ไม่เกิดความเบื่อหน่าย เกิดการเรียนรู้อย่างหลากหลายจนสามารถพัฒนาทักษะด้านการฟังได้ดียิ่งขึ้น

2. จากผลการประเมินความสามารถด้านการพูดของเด็กปฐมวัยหลังการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพ พบว่า เด็กปฐมวัยมีความสามารถด้านการพูดอยู่ในระดับดี ดังนั้น ควรส่งเสริมความสามารถด้านการพูด ให้เด็กฝึกพูดออกเสียงภาษาไทยเป็นคำศัพท์ง่าย ๆ ซ้ำ ๆ ในทุกกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากที่สุด ให้เด็กได้เล่าเรื่องที่ได้ฟังโดยใช้ภาษาของตนเอง ช่วยให้เด็กได้ฝึกฝนการพูด การออกเสียงภาษาไทยให้ถูกต้องและชัดเจน โดยเน้นส่งเสริมให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย มีความน่าสนใจ และสอดคล้องกับช่วงวัยและความสามารถของผู้เรียน ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างราบรื่น เกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้จนสามารถพัฒนาทักษะด้านการพูดได้

3. จากผลการวิจัย พบว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรีไลน์ประกอบนิทานภาพ เพื่อส่งเสริมความสามารถทางการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง ทำให้ทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น ดังนั้น ผู้สอนควรนำนิทานภาพมาจัดประสบการณ์เรียนรู้ พร้อมทั้งสอดแทรกคำถามกระตุ้นให้เด็กสนทนา ตอบคำถาม พูดแสดงความคิดเห็นของตนเองในเรื่องที่ได้ฟัง จะทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการฟังและการพูดได้ดียิ่งขึ้น

4. จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถด้านการฟังในเรื่องมารยาทในการฟัง มีค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าข้ออื่น ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีมารยาทในการฟังโดยใช้วิธีการสอนให้เด็กเป็นผู้ฟังที่ดี ตั้งใจฟังและสบตาผู้พูดเสมอ ไม่เดินไปเดินมา ลูกนั่งหรือย้ายที่นั่งไปมา วิ่งเล่นไปมาในขณะที่กำลังฟังผู้อื่นพูดกับตน สอนให้เด็กไม่พูดขัดจังหวะหรือพูดแทรก หากเด็กต้องการถามอะไรก็ให้ยกมือขึ้นและกล่าวขออนุญาตถามด้วยน้ำเสียงสุภาพ และสอนให้เด็กรู้จักจังหวะของการพูด/ฟัง ถาม/ตอบในการสื่อสาร

5. จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถด้านการพูดในเรื่องการพูดแสดงความคิดเห็น มีค่าเฉลี่ยร้อยละต่ำกว่าข้ออื่น ดังนั้น ครูผู้สอนจึงควรส่งเสริมให้เด็กมีความกล้าแสดงออกในการพูด โดยครูตั้งคำถามเพื่อกระตุ้นให้เด็กกล้าพูดแสดงความคิดเห็น ให้เด็กได้ฝึกพูดเล่าเรื่องราวของตนเอง และมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนขณะทำกิจกรรม เมื่อเด็กมีพฤติกรรมในการพูดเล่าเรื่องราวของตนเองหรือแสดงความคิดเห็นที่ดี เพื่อนและครูควรให้การเสริมแรงด้วยการกล่าวคำชื่นชมและปรบมือให้กำลังใจ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ประกอบนิทานภาพ เพื่อพัฒนาความสามารถทางการอ่านและการเขียนของเด็กปฐมวัย
2. ควรมีการเปรียบเทียบทักษะด้านการฟังและการพูดโดยใช้เทคนิควิธีการอื่น ๆ เช่น เกม การศึกษา การละเล่นพื้นบ้านไทย
3. ควรมีการศึกษาผลของการจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาโดยเชื่อมโยงกับ สิ่งที่ได้เรียนรู้ และสถานที่ต่าง ๆ ที่เด็กได้เรียนรู้

รายการอ้างอิง

- จุไร พรหมวาทย์. (2547). การสร้างหนังสือภาพสำหรับฝึกทักษะการอ่านออกเสียงของนักเรียนระดับ ก่อนประถมศึกษา. เชียงใหม่: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีรรัตน์ ศรีวิรัตน์. (2551). ผลของการจัดประสบการณ์โดยใช้วิธีสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความสามารถ ในการสื่อความหมายของเด็กอนุบาล. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- พิชญาดา ธาดุดินจันทร์. (2551). การใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย. (การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และคนอื่น ๆ. (2543). การสอนด้วยวิธี Storyline. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รอฮันนี เจะเลาะ. (2558). การพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมเสริม ประสบการณ์ที่ใช้นิทานประกอบภาพ. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏ ยะลา. ยะลา.
- รุ่งนภา อิมสิน. (2555). ผลของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบสตอรี่ไลน์ที่มีต่อความเข้าใจ ภาษาไทยของนักเรียนชั้นปฐมวัยปีที่ 2 สังกัดสำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี. เพชรบุรี.
- สิริกุล กิจสวัสดิ์ไพศาล. (2556). การใช้เทคนิคการสอนแบบทีฟิอาร์ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง. (การค้นคว้าแบบอิสระ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- สุจรีต เพียรชอบ. (2540). วิธีสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ: อัมรินทร์การพิมพ์.